

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	9522100354
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:9522100354.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč - Šeberu v trestnej veci proti obžalovanému J. R. pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), písm. e) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 27. júna 2024 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného J. R. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 30. mája 2023, sp. zn. 15T/12/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. d), ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej tiež „špecializovaný trestný súd" alebo „súd prvého stupňa") rozsudkom z 30. mája 2023, sp. zn. 15T/12/2022 uznal obžalovaného J. R. vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), písm. e) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 13. júna 2021 v čase o 20.41 hodine na čerpacej stanici Slovnaft, nachádzajúcej sa na ulici F. X. XXX v L., bez zjavnej príčiny napadol poškodenú C. G., narodenú XX. S. XXXX, trvale bytom J. XXXX/XX, L. a poškodenú B. P., narodenú XX. O. XXXX, trvale bytom J. XXXX/XX, L., a to tým spôsobom, že pred čerpacou stanicou na nich začal kričať a vulgárne im nadávať: „vy cigánske kurvy, čo tu robíte, tu nemáte čo robiť, tu nemáte čo stáť, vypadnite stadiaľ, ak neodídete tak Vás dobijem", začal ich naháňať, na čo obe poškodené pred ním utiekli do priestorov čerpacej stanice, na čo obvinený prišiel za nimi a schmatol poškodenú C. G. za bundu, sotil ju a povedal jej, nech odíde, lebo ju zabije, pričom slovne nadával: „vy svine cigánske, čo robíte na benzínke", následne sa obvinený pokúsil schmatnúť aj poškodenú B. P., od čoho však upustil po verbálnej intervencii iného zákazníka a pred

svojím odchodom z čerpaciej stanice ešte obe poškodené slovne vyhadzoval z predajne slovami v zmysle, že sú „kurvy cigánske, piče, že ich zabije, aby odišli, a aby už nechodili na pumpu, že oni nemôžu, že nemá rád cigánov“, pričom bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bardejov, spisovej značky 1T/50/2017 z 29. januára 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, spisovej značky 6To/17/2020 z 10. júna 2020, právoplatným 10. júna 2020, za prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a bol mu udelený trest odňatia slobody podmiennečne na 1 rok a 4 mesiace so skúšobnou dobou na 2 roky do 10. júna 2022.

Za to mu špecializovaný trestný súd uložil podľa § 279 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3(tri) roky a 1 (jeden) deň, na výkon, ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Zároveň súd prvého stupňa podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výroky o trestoch v rozsudku Okresného súdu Košice I, spisovej značky 6Tk/1/2020 z 27. septembra 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, spisovej značky 7To/1/2023 z 2. marca 2023 a v rozsudku Okresného súdu Bardejov, spisovej značky 2T/55/2022 zo 4. januára 2023, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal obžalovaný J. R. (ďalej len „obžalovaný“ alebo „odvolateľ“), avšak len čo do výroku o treste, odvolanie, ktoré prostredníctvom svojho obhajcu osobitným podaním aj odôvodnil.

V písomných dôvodoch podaného odvolania obžalovaný zdôraznil, že na hlavnom pojednávaní konanom 30. mája 2023 urobil vyhlásenie o vine, pričom z vykonaného dokazovania je zrejmé, že svoje konanie aj riadne oľutoval. Uviedol ďalej, že si je vedomý uloženia najnižšieho možného trestu, teda trestu na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby, čo vyplýva aj z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, avšak vyjadril názor, že v jeho prípade bolo možné použiť ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona, a to i napriek existencii ustanovenia § 41 Trestného zákona a nutnosti uložiť trest odňatia slobody podľa trestnej sadzby trestného činu najprísnejšie trestného, s ohľadom na jeho vyhlásenie viny s tým, že ustanovenie § 39 ods. 4 Trestného zákona nevylučuje mimoriadne zníženie trestnej sadzby ani za takýchto podmienok. Namietal ďalej, že v prejednávanej veci bolo možné použiť aj ustanovenie § 44 Trestného zákona a upustiť od uloženia súhrnného trestu. V tejto súvislosti argumentoval tým, že trest vo výmere 15 mesiacov uložený mu rozsudkom Okresného súdu Bardejov, spisovej značky 2T/55/2022 vykonal k 7. júnu 2023, pričom trest uložený mu rozsudkom Okresného súdu Košice I, spisovej značky 6Tk/1/2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, spisovej značky 7To/1/2020 vo výmere troch rokov (vychádzajúci z najprísnejšej trestnej sadzby v rozmedzí od 3 rokov do 8 rokov) je podmienený (so skúšobnou dobou na 5 rokov), a aj keď skúšobná doba mu počas výkonu trestu odňatia slobody neplynula, nič nebráni tomu, aby po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plynula ďalej. Odvolateľ ďalej vyjadril názor, že vykonaním 15-mesačného trestu odňatia slobody, došlo uňho k naplneniu účelu trestu a to tým, že mu bolo zabránené v páchaní ďalšej trestnej činnosti s ohľadom na skutočnosť, že obžalovaný má maloletého syna, s ktorým nebol počas pätnástich mesiacov, pritom sa chce oňho riadne starať, preto je nereálne, aby v páchaní ďalšej trestnej činnosti ďalej pokračoval. Poukázal na skutočnosť, že počas výkonu trestu odňatia slobody bol disciplinárne odmenený, dostal pochvalu, teda vykonaným trestom boli vytvorené podmienky aj na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, čo je umocnené potrebou a ochotou z jeho strany starať sa o maloletého syna a chorú manželku, ktorá je onkologickým pacientom, čo znamená, že celá starostlivosť o rodinu sa presunula na obžalovaného. V tejto súvislosti odvolateľ ešte poukázal na skutočnosť, že páchatelovi má byť uložený taký trest, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Obžalovaný ďalej argumentoval tým, že mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody so skúšobnou dobou na 5 rokov, čo mu tiež zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a naplnia požiadavky ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona o

zásadách pre ukladanie trestu, čo v jeho prípade odôvodňuje upustenie od uloženia súhrnného trestu. Namietal ešte, že zo strany Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod spisovou značkou 1T/5/2017 nakoniec nedošlo k premene trestu, čo tiež poukazuje na polepšenie obžalovaného, pričom došlo k predĺženiu skúšobnej doby, čo má tiež za následok, že odvolateľ nebude ďalej páchať trestnú činnosť. Záverom zdôraznil, že svoje konanie naďalej úprimne ľutuje a chce viesť riadny život, je si plne vedomý svojho konania, avšak uložený trest je, podľa jeho názoru, neprimeraný. V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obžalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací zmenil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a upustil od uloženia súhrnného trestu.

Prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Na základe takto podaného odvolania postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, zamerajúc svoju prieskumnú právomoc „len“ na obžalovaným napadnutý výrok, teda výrok o treste a zistil, že konanie predchádzajúce výrokom napadnutého rozsudku trpí vadami porušujúcimi ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci a právo obhajoby s tým, že napadnutým rozsudkom bolo porušené ustanovenie Trestného zákona, v dôsledku ktorých bolo nevyhnutné napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Z napadnutého rozhodnutia, ako aj predloženého spisu je zrejmé, že súd prvého stupňa uložil obžalovanému súhrnný trest na samej dolnej hranici trestnej sadzby za najprísnejšie trestný zo zbiehajúcich sa trestných činov za súčasného zrušenia výrokov o treste v rozsudku Okresného súdu Košice I, spisovej značky 6Tk/1/2020 a rozsudku Okresného súdu Bardejov, spisovej značky 2To/55/2022.

Obžalovaný súc si vedomý toho, že trest mu bol uložený na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby za najprísnejšie trestný zo zbiehajúcich sa trestných činov sa v podanom odvolaní dožadoval buď použitia ustanovení o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 Trestného poriadku vzhľadom na skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, alebo použitia ustanovenia § 44 Trestného zákona, teda upustenia od uloženia súhrnného trestu.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

Ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maius (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku (po prijatí takeého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu [stanovisko

najvyššieho súdu publikované v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 44/2017].

Z vyššie citovaných ustanovení, ako aj ustálenej súdnej praxe plynie, že na mimoriadne zníženie trestu nemá obžalovaný automaticky nárok, a to ani v prípade, ak u neho nastane okolnosť, ktorá by mohla byť ako dôvod pre mimoriadne zníženie trestu použitá. Aj v takýchto prípadoch totiž súd skúma, či trest pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby bude spĺňať svoj účel vyplývajúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona, ktorým je zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradenie iných od páchania trestných činov s tým, že trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Aj keď pomerne stručne súd prvého stupňa dostatočne jasným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, prečo ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu v prípade obžalovaného nepoužil poukazujúc pritom na to, že okolnosť, ktorú by bolo možné považovať za dôvod pre mimoriadne zníženie trestu (vyhlásenie o vine) pôsobiacu v smere zníženia dolnej hranice trestnej sadzby, v prípade obžalovaného vyvažujú (v negatívnom, opačnom smere) tie skutočnosti, že obžalovaný sa dopustil stíhanej trestnej činnosti v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmieneného prepustenia, ide o trest súhrnný za tri jeho protiprávne konania v období rokov 2018 až 2022, navyše v prípade obžalovaného nemožno prehliadnuť ani jeho „bohatú“ trestnú minulosť, čo skôr nasvedčuje neschopnosti alebo neochote obžalovaného z uložených trestov sa poučiť. Preto záver súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti použitia ustanovenia § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu je správny.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 41 ods. 1, veta prvá, Trestného zákona ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprisnejšie trestný.

Podľa § 41 ods. 2, veta prvá, Trestného zákona ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprisnejšie trestného o jednu tretinu.

Pre rozhodnutie o uložení súhrnného trestu (podľa zásad pre úhrnný trest) však súd prvého stupňa nemal dostatočný podklad, nevykonával v tomto smere dokazovanie vyčerpávajúcim spôsobom, navyše už doposiaľ vykonané dokazovanie nasvedčuje tomu, že špecializovaný trestný súd pri ukladaní súhrnného trestu porušil ustanovenie § 42 ods. 1 Trestného zákona.

Zároveň je v tejto súvislosti nutné uviesť, že povinnosť náležitého zistenia skutkového stavu umožňujúceho súdu spravodlivé rozhodnutie sa vzťahuje nielen na výrok o vine, ale aj výrok o treste.

Pri uložení úhrnného trestu zvažuje súd všetky okolnosti pre stanovenie trestu rozhodujúce a v uloženom treste vyjadruje celkové hodnotenie prejednávanych trestných činov toho istého obžalovaného (primerane R 13/1963).

Pri ukladaní súhrnného trestu odňatia slobody zruší súd, rozhodujúci neskôr, výrok o treste, vyslovený skorším rozsudkom a uloží trest nový. Z toho vyplýva, že postupuje ohľadne všetkých trestných činov, za ktoré ukladá súhrnný trest, a teda hodnotí okolnosti rozhodujúce pre ukládanie trestu nielen u tých trestných činov, u ktorých vyslovil výrok o vine, ale aj u tých trestných činov, ohľadom ktorých bolo o vine rozhodnuté v predchádzajúcom rozsudku (a ohľadom ktorých boli výroky o treste zrušené) - primerane II/1967.

Pri ukladaní súhrnného trestu musí byť skorší odsudzujúci rozsudok o inom trestnom čine páchatelia právoplatný. Pokiaľ tento rozsudok ešte nenadobudol právoplatnosť, súd rozhodujúci neskôr vyčká s rozhodnutím až sa skorší rozsudok stane právoplatným (primerane R 27/1971 - III).

Viac trestných činov je v súbehu len vtedy, ak medzi spáchaním časovo prvého z nich a časovo ostatného z nich nebol vyhlásený súdom prvého stupňa odsudzujúci, hoci aj neprávoplatný, rozsudok za nijaký trestný čin. Činy spáchané po odsudzujúcom rozsudku do doby jeho právoplatnosti je nutné posudzovať obdobne ako recidívu (primerane R 8/1974 - II) .

O uložení súhrnného trestu by zásadne nemalo byť rozhodnuté bez toho, že súd vykoná dôkaz spisom vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok, vo vzťahu, ku ktorému je daný vzťah súhrnnosti. Výkonanie dôkazu len opisom rozsudku je nedostatočné, pretože môžu nastať skutočnosti, ktoré z obsahu rozsudku nevyplývajú, a ktoré vylučujú uloženie súhrnného trestu (primerane R 12/1994 - Česká republika).

Ak z okolností prejednávaneho prípadu a z prechádzajúcich odsúdení obžalovaného vyplýva potreba uloženia súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), je súd povinný na hlavnom pojednávaní vykonať dokazovanie prečítaním podstatného obsahu spisov o predchádzajúcich odsúdeniach, aby aj negatívny záver súdu o tom, že súhrnný trest nemožno uložiť, mal oporu vo vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní a nevychádzal len zo všeobecných odborných znalostí a úvah súdu (rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom 55/2013).

Z vyššie naznačenej dlhodobo ustálenej súdnej praxe je teda zrejmé, že súd ukladajúci súhrnný trest, je povinný pri jeho ukladaní zohľadňovať zásady a okolnosti významné a rozhodujúce pre ukladanie trestu nielen vo vzťahu k tomu trestnému činu, ohľadom ktorého aktuálne (v neskoršom rozhodnutí) vyslovil vinu, ale aj vo vzťahu k tým trestným činom, ohľadom ktorých bola vyslovená vina skoršími rozhodnutiami, a ktorých výroky o treste sú neskorším rozhodnutím súdu zrušované za účelom uloženia súhrnného trestu. Podklad pre takéto zohľadnenie (správy, charakteristiky, posudky a podobne) je v prvom rade obsiahnutý v spisoch týkajúcich sa skoršieho odsúdenia páchatelia, ktorému sa ukladá súhrnný trest, preto je súd, ukladajúci súhrnný trest, povinný vykonať dokazovanie prečítaním podstatného obsahu takéhoto spisu (a za týmto účelom si ho pripojiť, prípadne, ak je to z časového hľadiska možné, takéto spis sú povinné pripojiť už orgány činné v trestnom konaní v prípravnom konaní a spolu s obžalobou predložiť súdu kompletný spisový materiál vrátane pripojených spisov, keďže orgány činné v trestnom konaní vychádzajú z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku sú povinné v prípravnom konaní postupovať tak a vykonať dokazovanie v takom rozsahu, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie, a to nielen vo výroku o vine, ale aj výroku o treste).

Navyše, ako to vyplýva z vyššie naznačené ustálenej súdnej praxe, z opisu (rovnopisu) rozhodnutia nemusia byť dostatočné zrejme skutočnosti, ktoré sú rozhodné pre posúdenie splnenia podmienok pre ne/ukladanie súhrnného trestu, ale môžu vyplývať z obsahu spisu (napríklad vydanie trestného rozkazu v konaní neskôr zrušeného).

Z predloženého spisu je však zrejmé, že súd prvého stupňa ukladal obžalovanému súhrnný trest bez toho, aby vykonal dokazovanie prečítaním podstatného obsahu do úvahy prichádzajúcich spisov, a to Okresného súdu Bardejov, spisovej značky 2T/55/2022, Okresného súdu Košice I, spisovej značky 6Tk/1/2020, ale aj Okresného súdu Bardejov, spisovej značky 1T/50/2017.

Aj keď prokurátorovi nič nebránilo pripojiť a spolu s obžalobou predložiť aj spis Okresného súdu Bardejov, spisovej značky 1T/50/2017, keďže k právoplatnému ukončeniu v ňom obsiahnutej veci došlo 10. júna 2020, vzhľadom ale na to, že obžalobu v prejednávanej veci na špecializovaný trestný súd predkladal v roku 2022, nemohol predložiť spisy týkajúce sa trestov, ku ktorým súd prvého stupňa ukladal súhrnné tresty, pretože k právoplatnému skončeniu v nich obsiahnutých veci došlo až v roku 2023.

Aj keď je pravdou, že súčasťou práva na spravodlivý proces je aj zásada kontradiktórnosti trestného konania, podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť, pričom nesprávnym uložením súhrnného trestu, a to najmä nepodmienečného trestu odňatia slobody vo vyššej výmere, než aká mala byť v súlade so zákonom uložená, by mohlo dôjsť k porušeniu tohto práva, preto je povinnosťou súdu toto právo obvineného aj v trestnom súdnom konaní rešpektovať a v prípade ukladania súhrnného trestu, aj za situácie, že prokurátor zastáva nečinný, si podklad pre svoje rozhodnutie zabezpečiť, teda pripojiť do úvahy prichádzajúce súdne spisy a prečítať ich podstatný obsah, čo mu napokon ustanovenie § 2 ods. 11 Trestného poriadku umožňuje (súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli).

Navyše už doposiaľ vykonané dokazovanie nasvedčuje tomu, že súd prvého stupňa uložil súhrnný trest obžalovanému v rozpore s ustanovením § 42 ods. 1 Trestného zákona.

Z citovaného ustanovenia ako aj vyššie naznačenej ustálenej súdnej praxe je zrejmé, že súhrnný trest možno uložiť len za zbiehajúce sa trestné činy, teda také, ktorých zbíhanie nie je prerušené vyhlásením odsudzujúceho rozsudku (prípadne vydaním trestného rozkazu) za iný trestný čin obžalovaného.

V predjednávanej veci sa obžalovaný dopustil sfíhaného trestného činu 13. júna 2021, trestného činu vo veci Okresného súdu Bardejov (2T/55/2022) sa odvolateľ dopustil 7. marca 2022 s tým, že zbíhanie týchto dvoch trestných činov nebolo prerušené vydaním žiadneho rozhodnutia, preto súd prvého stupňa postupoval správne pokiaľ za tieto 2 trestné činy ukladá súhrnný trest.

Toto však už nie je možné konštatovať vo vzťahu k odsúdeniu Okresným súdom Košice I (6Tk/1/2020), keďže trestného činu v tejto veci sa dopustil 1. júna 2019 (vtedy ho dokonil), avšak medzi spáchaním tohto trestného činu a spáchaním skutku v predjednávanej veci (13. júla 2021) bol 29. januára 2020 odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bardejov, spisovej značky 1T 50/2017 na trest odňatia slobody vo výmere 1 roka a 4 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 2 rokov. Toto odsúdenie prerušilo zbíhanie skutku v predjednávanej veci a v naposledy označenej veci Okresného súdu Košice I, a preto nebolo možné za tieto 2 trestné činy ukladať súhrnný trest [rozsudok z 29. januára 2020, samozrejme, prerušuje zbíhanie skutku vo veci Okresného súdu Košice I (spáchaného 1. júna 2019) a Okresného súdu Bardejov spisovej značky 2T/55/2022 (spáchaného 27. marca 2022)].

Najvyšší súd zároveň zvažoval, keďže odvolanie podal len obžalovaný, a preto rozhodnutie tak odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa v novom konaní nesmie vyznieť v jeho neprospech, či náprava pochybenia súdu prvého stupňa nebude predstavovať porušenie už naznačené zásady „*zákazu reformatio in peius*“, keďže ukladanie súhrnného trestu je spravidla v prospech páchatel'a zbiehajúcich sa trestných činov, ktorý za 2, prípadne viac trestných činov, bude potrestaný len jedným trestom. To však nie je prípad v predjednávanej veci.

Vzhľadom na to, že nepodmienečný trest je vždy prísnejší ako trest podmienený (bez ohľadu na ich výmery), v prípade ukladania súhrnného trestu rozsudku Okresného súdu Košice I zostane v platnosti trest odňatia slobody vo výmere síce troch rokov, avšak s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu piatich rokov, pritom obžalovaný opakovane deklaroval, že podmienky podmieneného odsúdenia je odhodlaný splniť. Súdu prvého stupňa tak zostane ukladať súhrnný trest „len“ k rozsudku Okresného súdu Bardejov, spisovej značky 2T/55/2022, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere pätnástich mesiacov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia, pritom išlo o odsúdenie za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 2 Trestného zákona, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody v rozmedzí od jedného do troch rokov a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody v rozmedzí od šiestich mesiacov do troch rokov, čo znamená že špecializovaný trestný súd bude vychádzať z trestnej sadzby v rozmedzí od jedného roka do troch rokov s tým, že nesmie uložiť miernejší trest ako nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere pätnástich

mesiacov, čo je pre obžalovaného podľa názoru najvyššieho súdu priaznivejšie.

Samozrejme, definitívny záver v tomto smere bude možné urobiť až potom, čo súd prvého stupňa si vyžiada, k spisu pripojí a na hlavnom pojednávaní prečíta podstatný obsah vyššie uvedených troch spisov.

Bez doplnenia dokazovania v naznačenom smere, prípadne vykonania aj dôkazov ďalších, vykonanie ktorých sa ukáže byť potrebným, a bez odstránenia vyššie naznačených nedostatkov, nebude možné vo veci spravodlivo rozhodnúť.

Z uvedených dôvodov preto najvyšší súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste postupom podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol, pričom senát najvyššieho súdu rozhodol jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok prípustný nie je.